

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Факультет філології

Кафедра слов'янських мов

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ПЕРЕКЛАДАЦЬКИЙ ПРАКТИКУМ ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ:
ПЕРЕКЛАД ДІЛОВИХ ДОКУМЕНТІВ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Польська мова і література та англійська мова»

Спеціальність **В11 Філологія**

Спеціалізація (за наявності) **В11.033 Слов'янські мови та література
(переклад включно), перша - польська**

Галузь знань **В Культура, мистецтво та гуманітарні науки**

Затверджено на засіданні
кафедри слов'янських мов
Протокол №1 від “27” серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Перекладацький практикум польської мови: переклад ділових документів
Викладач (-і)	к.ф.н. , доц. Корпало Оксана Романівна
Е-mail викладача	oksana.korpalo@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	очна
Обсяг дисципліни	90 годин/3.0 кредитів ECTS
Консультації	Консультації проводяться згідно з узгодженим графіком на навчальний семестр. Також консультації можливі в день проведення лекцій чи практичних занять, окрім того практикується залучення онлайн ресурсів за попередньою домовленістю.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/d2d34691e69de7f48445
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Навчальна дисципліна «Перекладацький практикум польської мови: переклад ділових документів» має на меті забезпечити студентів знаннями характерних особливостей ділової документації та її відтворення в українсько-польському та польсько-українському перекладах. Курс націлений на опрацювання лексико-граматичних та структурних аспектів типових польськомовних міжнародних ділових документів (різного роду листів та договорів), а також особистих документів. Зазначений курс спрямований на розвиток перекладацьких навиків, необхідних для ділового перекладу українською та польською мовами</p>	

3. Мета та цілі курсу (в межах мети на цілей ОП)
<p>Основною метою курсу є розширення філологічного світогляду студентів та поглиблення знань з перекладознавства. Курс націлений на забезпечення студентів теоретичними знаннями та практичними навиками перекладу ділової документації та необхідним мінімумом польськомовної ділової термінології для подальшого здійснення перекладацької діяльності.</p>
4. Програмні компетентності та результати навчання
<p><i>Загальні компетентності</i></p> <p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>ЗК 4. Здатність бути критичним та самокритичним.</p> <p>ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.</p> <p>ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p>

Фахові компетентності

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати польську, англійську мови в усній і письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною, польською та англійською мовами.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 11. Здатність до надання консультацій із дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

ФК 13. Здатність перекладати, редагувати, реферувати та анотувати польською та англійською мовами тексти різних жанрів.

Результати навчання

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та польською і англійською мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 14. Використовувати польську, англійську, українську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному) для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції польської, англійської, української філології, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та / або навчання.

ПРН 19. Мати навички участі в наукових та / або прикладних дослідженнях у галузі польської, англійської та української філології.

ПРН 20. Дотримуватися правил академічної доброчесності, тобто принципів особистого прикладу, відповідальності, справедливості, академічної свободи, взаємоповаги і взаємодовіри, прозорості, партнерства та взаємодопомоги, компетентності й професіоналізму, законності тощо.

ПРН 21. Здійснювати переклад польськомовного та англкомовного писемного та усного тексту українською мовою та українськомовного польською та англійською мовами.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття

Загальна кількість
годин

лекції				-
практичні				36
самостійна робота				54
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий	
7	B11 Філологія	4	Нормативний	
Тематика навчальної дисципліни				

Теми	Кількість годин		
	лекції	практичні	самостійна робота
Тема. 1 Основні аспекти ділової документації. 1.1. Базові правила пунктуації. 1.2. Базові правила граматики. 1.3. Переклад власних назв, назв фірм, компаній, корпорацій. 1.4. Оформлення перекладів		2	4
Тема 2. Структурні особливості ділових листів. 2.1. Оформлення та стиль. 2.2. Структура, лексика, граматика. 2.3 Базовий лексичний мінімум, аббревіації, запозичення у діловій документації та їх переклад.		2	4
Тема 3. Згода на виїзд дітей за кордон		2	4

Тема 4. Особливості перекладу документів, що засвідчують особу: паспорт, водійське посвідчення, пенсійне посвідчення		2	4
Тема 5. Переклад біографій. CV		2	4
Тема 6. Особливості перекладу документів про освіту.		2	4
Тема 7. Особливості перекладу свідоцтва про народження, свідоцтва про смерть, свідоцтва про одруження, свідоцтва про розірвання шлюбу.		4	4
Тема 8. Переклад угод та договорів.		2	4
Тема 9. Pełnomocnictwo		2	4

Тема 10. Типи ділових листів та їх переклад 10.1. Лист-запит. 10.2. Лист-відповідь на запит. 10.3. Рекламаційний лист		2	4
Тема 11. Переклад медичних документів 11.1 Виписка з історії хвороби		2	2
Тема 12. Переклад судових документів		2	2
Тема 13. Переклад водійських прав нового і старого зразка		2	2
Тема 14. Свідоцтво про народження		2	2
Тема 15. Довідка з місця роботи		2	2
Тема 16. Складні випадки керування дієслова/ Тренувальні вправи		2	2
Підсумковий тест		2	2
Разом годин за семестр	-	36	54

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>Оцінювання здійснюється за національною і ECTS шкалою на основі 100-бальної системи (див. пункт 9.3. "Види контролю" Положення про організацію освітнього процесу та розробки основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (Редакція 7)</p> <p>Загальні 100 балів включають: 90 балів – підсумок роботи студента під час практичних занять 10 балів – самостійна робота (індивідуальні теми)</p> <p>Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті за виступ та виконання письмового завдання студентом. Передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми під час роботи на практичних заняттях та набутих професійних навичок під час виконання практичних завдань.</p> <p>Оцінювання відповідей здобувачів освіти на практичних заняттях відбувається згідно навчального розкладу за 100 бальною шкалою.</p> <p>Критерії поточного оцінювання: «90-100 балів» – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. «70-89 балів» – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), в основному розкриває</p>
-----------------------------------	---

	<p>зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.</p> <p>«50-69 балів» – здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.</p> <p>«Менше 50 балів» – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності</p>
Вимоги до письмової роботи	Правильне оформлення, достовірний переклад документів та інших завдань, переклад окремих речень, словосполучень (здебільшого зосереджені на міжмовній інтерференції пов'язаній з керуванням дієслова).
Практичні заняття	Письмові завдання з перекладу окремих документів. Оцінюються за 100 бальною системою.
Умови допуску до підсумкового контролю	<ul style="list-style-type: none"> - відвідування лекцій, відпрацювання усіх лекцій, на яких студент був відсутній; - активна робота під час практичних занять - предмет вважається зарахованим, коли студент набрав 50 балів.

Підсумковий контроль	<p>Підсумковий семестровий контроль являє собою підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що з даної дисципліни здійснюється після кожного семестру у формі екзамену.</p> <p>Повторне складання допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві (талон №2) тестування в системі дистанційного навчання + усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів.</p> <p>Якщо студент не склав навчальну дисципліну за талоном 3, дозволяється повторне вивчення навчальної дисципліни впродовж наступного семестру (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).</p> <p>Здобувачі вищої освіти, які одержали під час екзаменаційної сесії більше трьох підсумкових незадовільних оцінок (F, FX) незалежно від виду контролю (екзамен, залік), відраховуються з університету за академічну неуспішність. Здобувачам вищої освіти, які одержали під час екзаменаційної сесії одну-три незадовільні оцінки (F, FX), дозволяється ліквідувати академічну заборгованість у встановлені графіком навчального процесу терміни. Здобувача вищої освіти, який не</p>
----------------------	---

ліквідував академічну заборгованість у встановлені терміни без поважної причини, відраховують з університету за академічну неуспішність або за його згодою направляють на повторне вивчення навчальної дисципліни, яке регламентується Положенням про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS.	
Шкала оцінювання для заліку	
Університетська	Оцінка ECTS
90-100	A
80-89	B
70-79	C
60-69	D
50-59	E
25-49	FX
0-24	F
	зараховано
	не зараховано
7. Політика курсу	
Письмові роботи	Вправи до тем. Самостійні роботи. Підсумкова контрольна робота.
Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: <ol style="list-style-type: none"> 1. Кодекс честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. 2. Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності. 3. Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. 4. Положення про запобігання академічному плагіату. 5. Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. 6. Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: Електронний фонд локальних нормативно-правових документів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника</p>
Відвідування занять	Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Карпатського національного університету імені Василя Стефаника». Ознайомитися з положенням можна за посиланням: Електронний фонд локальних нормативно-правових документів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника <p>У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання</p>

	<p>успішності студентів Ознайомитися із положенням можна за посиланням: Електронний фонд локальних нормативно-правових документів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника</p>
<p>Неформальна освіта</p>	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника».</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: Електронний фонд локальних нормативно-правових документів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника</p> <p>Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру, взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни чи підготувавши дайджест (добір уривків з різних джерел на певну тематику, подану в переліку додаткових питань для опрацювання). У форматі дайджестів можна зробити системний аналіз будь-якого теоретичного положення, розкрити різні точки зору на будь-яку проблему, тему, питання та зробити узагальнюючі висновки:</p> <p><i>2 бали</i> – нараховується здобувачам освіти, які пройшли навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру.</p> <p><i>2 бали</i> – нараховується здобувачам освіти, які взяли участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни.</p> <p><i>1 бал</i> – нараховується здобувачам освіти, які підготували дайджест на певну тематику в межах вивчення дисципліни.</p> <p>Також за рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів».</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: Електронний фонд локальних нормативно-правових документів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника</p>
<p>8. Рекомендована література</p>	

Основна

1. Кияк Т. Р. Форма і зміст мовного знака . *Вісник ХНУ*. 2004. No 635. С. 75–78.
2. Мірам Г. Є. Основи перекладу: курс лекцій. Київ, 2003. 240 с.
3. Радчук В. Д. Що таке інтерпретація? Київ, 1997. 207 с.
4. Манакін В.М. Мова і міжкультурна комунікація. Київ: Академія. 2012
5. Hejwowski K. Elementy kulturowe w przekładzie. *Iluzja przekładu. Przekładoznawstwo w ujęciu konstruktywnym*. Katowice, 2015. s. 67-124.
6. Lewicki R. Odbiór przekładu i odbiorca przekładu. *Obcość w odbiorze przekładu*. Lublin, 2000. s. 19-43.
7. Schultze B. Historia i kultura pod soczewką: kluczowe pojęcia polskiej kultury jako wyzwanie dla tłumacza. *Perspektywy polonistyczne i komparatystyczne*. Kraków. 1999. s. 3-22.
8. Корунець І. В. Теорія та практика перекладу. Вінниця, 2003. 448с.
9. Кухаренко В. А. Інтерпретація тексту. Вінниця, 2004. 261с.
10. Зорівчак Р. П. Реалія і переклад. Львів ,1989. 216с.
11. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу : Навчальний посібник. 2002. 280 с.

Словники

12. Кононенко І., Співак О. Українсько-польський словник міжмовних омонімів і паронімів. За ред. І. Кононенко. Київ, 2008. 343 с.

- Лучик А. Українсько-польський словник еквівалентів слова / А. Лучик, О. Антонова, І. Дубровська ; відп. ред. А. Лучик. – К. : НаУКМА, 2011. – 311 с.
- Космеда Т., Гоменюк О., Осіпова Т., Короткий українсько-польський словник усталених виразів: еквіваленти слова, фразеологізми, прислів'я та приказки, Дрогобич 2017.
- Кравчук А. Граматика і успішність комунікації (дещо з польсько-українських граматичних контрастів). *Проблеми слов'янознавства*. 2012. -Вип. 61. С. 111-128.
- Мельничук Т. До питання транскрипції офіційних українських антропонімів польською мовою *Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства*. 2012. Вип. С. 30-33.
- Urzędowy wykaz polskich nazw geograficznych świata:
<https://www.gov.pl/web/ksng/urzedowy-wykaz-polskich-nazw-geograficznych-swiata?>
- ~~Перевірка написання прізвища та імені латинськими літерами. Сайт Державної міграційної служби України: <https://dmsu.gov.ua/services/transliteration.html>~~

Викладач _____ Оксана Корпало